

**HRVATSKA KOMORA INŽENJERA
ŠUMARSTVA I DRVNE TEHNOLOGIJE**

Prilaz Gjure Deželića 63, Zagreb

Urbroj: 349-01/12- 801

Zagreb, 20. studenoga 2012. godine

- **VLADA REPUBLIKE HRVATSKE,**
- N/r. Zoran Milanović, predsjednik Vlade,**
- **MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,**
- N/r. Tihomir Jakovina, ministar**
- **HRVATSKI SABOR,**
- **Odbor za poljoprivredu, n/r. predsjednika**
- **Odbor za zaštitu okoliša i prirode, n/r. predsjednika**

Poštovani,

Obraćamo vam se u kontekstu najava o ukidanju naknade za općekorisne funkcije šuma (definirane Zakonom o šumama), te vas molimo da prethodno razmotrite i analizirate posljedice donošenja takve odluke.

U svjetlu predviđenih (i sada već vidljivih) klimatskih promjena, mnoge zemlje EU razmatraju mogućnost i iznalaze načine uvođenja zelenoga poreza, zbog nezamjenjive uloge šuma i šumskih površina u ublažavanju efekta klimatskih promjena te apsorpciji CO₂. Mišljenja su da treba pojačati potpore šumskom sektoru, kako bi uloga šuma bila još veća te potaknulo još kvalitetnije gospodarenje šumama. Mi ovakvu naknadu već imamo, i ni u kom slučaju ne možemo je smatrati parafiskalnim nametom.

Naime, u mandatu ove Vlade, ova naknada je već smanjena (u 50%-tnom iznosu), u sklopu mjera rasterećenja gospodarstva i pokretanja investicija. Zbog toga molimo za razmatranje efekata provedene mjere.

Predlažemo analizirati koliko su sredstava, koja su im ostala nakon smanjenja naknade za općekorisne funkcije šuma, poslodavci investirali u proizvodne procese, opreme ili nova zapošljavanje – pri tomu mislimo na investicije na području RH.

S druge strane, tvrtka „Hrvatske šume“, koja gospodari šumama u državnom vlasništvu, prikupljena sredstva investira isključivo na području RH, u biološku obnovu šuma (obnovu i podizanje novih šuma, njihovu zaštitu i njegu), unapređenje gospodarenja šumama šumoposjednika, financira vatrogasnu zajednicu u sklopu zaštite šuma od požara, financira razminiranje minski sumnjivih površina, zapošljavajući značajan broj ljudi – sve ovo uglavnom u ruralnim područjima RH.

Posljedice dosadašnjih umanjivanja navedene naknade može se vidjeti iz sljedećega:

- tvrtka „Hrvatske šume“ d.o.o., trenutno ima manji prihod nego u istom razdoblju prethodne godine. Osim financijskoga rezultata, smanjila su se ulaganja tvrtke u šumsku infrastrukturu (izgradnja protupožarnih prometnica s elementima šumske ceste), kao i u biološku obnovu šuma;
- tvrtka je smanjila izdvajanja za vatrogasnu zajednicu – u ljeto ove godine, u jeku šumskih požara u priobalju i opasnosti za turističku sezonu, vatrogasci su dramatično upozoravali na nedostatak novčanih sredstava;
- tvrtka je smanjila izdvajanja za razminiranje te su značajno smanjene površine pa i šuma i šumskih zemljišta koje se razminiravaju, što će značajno produljiti vrijeme čišćenja površina RH od posljedica rata – mišljenja smo da će u globalnoj nestašici novca puno

ljudi zaposlenih u pirotehničkim tvrtkama ostati bez posla, a prava su im već značajno smanjenja;

- tvrtka je do sada više puta najavljivala podizanje cijena drvnih sortimenata, ali će ih možebitno ukidanje naknade za OKFŠ sigurno na to prisiliti. Argumenata za to je mnogo (značajno povećanje cijena ostalih energenata, koji su input za proizvodnju drvnih sortimenata; cijene drvnih sortimenata u ostalim zemljama, ne samo EU, nego i u okruženju) - ovo će značajno utjecati na domaću drvnu industriju i njezinu konkurentnost, moguće će porasti zahtjevi za subvencijama izravno iz proračuna te će zasigurno financijski efekti ukidanja naknada za OKFŠ biti zanemarivi u odnosu na uzrokovanu štetu. Drvna industrija je značajan izvoznik, postala je ponovno vrlo prepoznatljiva u cijelom svijetu te zapošljava veliki broj ljudi, čak i u ovim otežanim uvjetima poslovanja;
- smanjena su izdvajanja i ulaganja u radove u šumama šumoposjednika, kroz smanjenje opsega radova potrebnih za privođenje ovih šuma intenzivnijem gospodarenju - ovo je u suprotnosti s direktivama EU o potporama ruralnom razvoju (Uredba Vijeća EZ br. 1698/2005 i drugo);
- analiziran je i konkretni primjer: u prošloj godini tvrtka s ukupnim godišnjim prihodom od 140.000 kn, za naknadu OKFŠ-a plaćala je 126 kn, na što je plaćeno još 29 kn PDV-a, a istodobno je bankama za transakcije platila naknade u iznosu 1.241 kn. Na ovaj iznos PDV bi bio 285 kn, ali je država banke oslobodila te obveze. Teško se osloboditi osjećaja da se na ovaj način još više pogoduje bankama, koje će sada biti oslobođene plaćanja i ove naknade.

Pretpostavljamo također da će uskoro država razmišljati i trebati izdvajati sredstva iz proračuna RH ili jedinica lokalne uprave i samouprave za zaštitu šuma na kršu, području mediterana i submediterana, čije gospodarenje i zaštita se sada u potpunosti financira iz sredstava naknade za općekorisne funkcije šuma, a koje prihode ne ostvaruju od prodaje drvnih sortimenata, nego zahtijevaju veća ulaganja u zaštitu od požara, povećanje turističke vrijednosti područja, zaštitu voda i tla i slično.

Pravne osobe koje u RH obavljaju gospodarsku djelatnost plaćaju naknadu za korištenje općekorisnih funkcija šuma. Općekorisne funkcije šuma su nemjerljive (za razliku od iskazivanja vrijednosti drvnih sortimenata), a ogledaju se u utjecaju šuma na zaštitu tla od erozije vodom i vjetrom, uravnoteženje vodnih odnosa i pročišćavanje voda, povoljnom utjecaju na klimu i poljodjelsku djelatnost, pročišćavanju onečišćenoga zraka, utjecaju na razvoj turizma, ublažavanje efekta staklenika vezivanjem ugljika itd. U kontekstu obveza koje je RH preuzela u postupku pristupanja EU te potpisivanjem Kyoto protokola, odluka o ukidanju ove naknade imala bi nesagledive posljedice za hrvatsko šumarstvo.

Naknada za OKFŠ nije nikakav parafiskalni namet, kako ga se prikazuje. Ovo je jedan od rijetkih poreza kojim se prikupljaju sredstva za koja je zakonom točno određena namjena korištenja. Tako prikupljena sredstva koriste se za opće dobro (razminiranje, protupožarne aktivnosti, izgradnja putova, podizanje novih šuma, sanacija požarišta i dr.). Velika je šteta nanosena dosadašnjim umanjnjima stope OKFŠ-a (stopa je dva puta smanjivana te je sa 0,07% svedena na 0,026%). Smatramo da su očekivani učinci rasterećenja gospodarstva izostali, jer su zanemarivi, a dovedeno je u pitanje čitav niz društveno korisnih i prijeko potrebnih aktivnosti. Najveći obveznici plaćanja ove naknade su veliki gospodarski sustavi koji su većinom u stranom vlasništvu. Smanjenje naknade za OKFŠ ili njeno potpuno ukidanje omogućuje još veću zaradu vlasnicima, a ne postoji nikakva obveza ili jamstvo da će se ta sredstva uložiti u otvaranje novih radnih mjesta ili nešto drugo korisno za našu državu i njene građane. Naprotiv, imamo primjer da je nedugo nakon zadnjeg smanjenja stope samo T-com otpustio tri stotine radnika, a ukupni broj nezaposlenih se povećao za preko 30.000 radnika.

Stječe se dojam da se ukidanjem OKFŠ-a pogoduje velikim gospodarskim sustavima, većinom u stranom vlasništvu. Obveze za provođenje aktivnosti i radova, koji su prijeko potrebni i društveno korisni ostaju na državnoj tvrtki Hrvatske šume koja to iz svojih osnovnih prihoda ne može

financirati. Na ovaj način dolazi do sve manjeg ulaganja u šume i infrastrukturne objekte te se smanjuje vrijednost toga prirodnog resursa. Posredno može doći do stvaranja viška zaposlenika od kojih je i dio ovlaštenih inženjera, članova naše Komore, što opet za posljedicu može imati nestručno gospodarenje šumama. U konačnici neminovno je da će se možebitni manjak sredstava OKFŠ-a morati negdje nadomjestiti, najvjerojatnije poreznim opterećenjem samih građana. Stoga smatramo da je sadašnje rješenje, prikupljanjem sredstava iz naknade za OKFŠ, puno kvalitetnije.

Ovaj dopis pišemo u najboljoj namjeri da sagledate sve moguće posljedice možebitnog potpunog ukidanja naknade za OKFŠ. Mišljenja smo da bi to bilo loše rješenje za društvo u cjelini, a koristi bi imali smo oni koji i sada imaju puno više od velike većine građana Republike Hrvatske.

Predlažemo uvođenje još veće kontrole korištenja sredstava prikupljenih iz naknade za OKFŠ. Također predlažemo da se stopa vrati barem na razinu koja je bila prije zadnjeg umanjenja, jer samo takva količina sredstava jamči kvalitetno i učinkovito izvršavanje svih ranije pobrojanih radova i aktivnosti financiranih iz tih sredstava.

S poštovanjem,

Predsjednik Hrvatske komore inženjera
šumarstva i drvne tehnologije:

Damir Felak, dipl. ing. šum.

Dostaviti:

1. Kao u naslovu
2. Na znanje:
 - Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, n/r. dekana,
 - Akademija šumarskih znanosti, n/r. predsjednika
 - Hrvatski šumarski institut, Jastrebarsko, n/r. ravnateljice,
 - Hrvatsko šumarsko društvo, n/r. predsjednika,
3. Pismohrana Komore